

11. oktober 2011 – Nuuk, Kalaallit Nunaat

Ilisimatusarfik, Kalaallit Nunaata universitetia siullermeerutaasumik Kalaallit Nunaanni uulia gassilu pillugit oqallitsitsinermi aaqqissuisuuvoq.

Naalakkersuisut, suliffissuit, nunat immikkoortortaanni pisortat, ilinniagartuut aammalu NGO-t sinnerlugit 100 missaanniittut peqataapput Kalaallit Nunaanni siullermeerutaasumik uulia gassilu pillugit oqallitsitsinermi pilersaarutaasimasumi, Kalaallit Nunaanni uulia gas-silu pillugit ineriartortitsinermi apeqqutinik pingaarutilinnik sammisaqarnissamut oqallinnissamullu.

Kalaallit Nunaata Universitetia Ilisimatusarfik Norgemi Bodø-mi Universitetet i Nordland aamma HBW Ressourcer peqatigalugit septemberip 24-aniit 25-annut ulluni marlunni oqallitsitsinermut aaqqissuisuupput.

Ataatsimeersuarnermi pingaartillugu saqqummiunneqarput inuuniarnikkut, aningaasa-qarnikkut, avatangiisitigut aammalu teknikkikkut unammilligassat aammalu periarfissa-sinnaasut siunissami imaannarmi uuliasiornermi gassisornermullu atatillugu.

Kalaallit Nunaanni innuttaasunut tamanut iluaqutaasussamik ineriartortitsilernissap aqqutissiuunnissaa ataatsimeeqataasut ataatsimoorutaasumik inerniliiniarnissaq anguniarsimavaat.

Kalaallit Nunaata siunissami ineriartornissamut periarfissai pillugit annertunerusumik paasinninnerulerternemik kinguneqarpoq, tamatumunnga ilanngullugu tamakkua nunap inuiaqatigiissutsikkut pisaqartitaannik sunniisarneri, aamma soqtigisaqaqatigiit assigiinngitsut unammillernartut pillugit tamakkulu qanoq ilillugit iliuuseqarsinnaaneq pillugit isiginninnerannik annertunerusumik paasinnilerneq.

Sammisat makku ilaatigut oqaluuserineqarput: piginnaaneqassutsip ineriartortinneqarnera, ilinniartitaanikkut piumasaqaatit, peqqissuseq, sillimaniarneq avatangiisillu, inuiaqatigiissutsikkut kulturikkullu kingunerisinnaasat; aningaasaqarnikkut periarfissat kingunerisinnaasaalu; soqtigisaqaqatigiit akornanni suleqatigiinneq aammalu naalakkersuinikkut suliaqartut, suliffeqarfiit, NGO-t aammalu soqtigisaqaqatigiit allat akornanni attaveqaqatigiinnerup pitsanngorsarnissaa,

Pisortatigut tusarniaasarnerit qanoq ilisamik annertunerpaamik kinguneqartarnissaat pillugit innersuussinerit oqaasertalerneqarput, kalaallit inuiaqatigiivini aggulunnerit tamakkerlugit taamaasilluni akuutinnissaat ersersinnissaallu anguneqarniassammatt.

Ataatsimmersuarneq taanna annertunerusumi issittumi oqallitarnerit akugaat, Issittumi ilisimatusarfii, ilinniagartuut aammalu soqtigisaqaqatigiit katersuutarfigisaat. Oqallitarnerit tamakku inuiaqatigiinni ilisimatuussutsikkut ilisimatuutut misissuinerit siuarsarpaat, aatsitassatigut suliffissuarni ineriartortitsinkut apeqqutinik akissutaasinnaasumik nassaarniarnermi kiisalu Issittumi siunissami pisortassanik ilinniartitsinermut sunneeqataasarluni.

Isumasioqatigiinneq naammassineqarpoq 26. september sammisaqartitsinkut ima taaguutilimmik: "Kalaallit Nunaata uulia aamma gas atorlugu suliffissuaqarnera immikkut isagalugu piujuannartitsisumik ineriertortitsinissamut aqqutissiassamut tunngavissiaq". Soqutigisaqaqtigiiinnit assiginngitsunit 15-nit sinniisut sammisassat assigiinngiaat pisariaqartut isumaqatigiissutigaat isumannaatsumik avatangiisitigullu akisussaasumik qulakkerisinnaasumik, aningaasarsiornikkut iluatinnaatilimmik, inuiaqatigiinni tamatigoortumik oqallisigineqarsimasumit tamakkiisumillu tapersorsorneqartumit siunissami Kalaallit Nunaanni uuliasiornikkut gassisiornikkullu suliniutinut atasumik. Qitiusumik ajornartorsiutitigut inissimasoq tassaavoq kalaallit maanna siunissamillu pisinnaasaannut tulluarsaanissamut pisariaqartitsineq, uuliasiornikkut gassisiornikkullu suliffissuit annertusiartuinnartut pisariaqartitaasa naammassiniarnissaannut atasumik.

Kalaallit Nunanni kommunet kattuffianni, KANUKOKA-mi siulittaasoq Martha Abelsen: "*Pisariaqartitsinermut naleqqussarsimasunik ilinniartitaanernik pilersitsinissatsinnut suliniuteqartariaqarpugut. Pisortat piviusunngortitsiniarnermi siuttusariaqarput sumiiffinni ataasiakkaani aallarniiniarnerni naleqqussarnissamut piareersimanissamut, pikkorissarnissanut eqiasuinnermut eqinnaannissamullu kaammattuinikkut.*"

Inuit Circumpolar Council, ICC-mi siulittaasoq Aqqaluk Lynge: "Ataatsimiinneq manna Naalakkersuisunit, suliffissuarnit aammalu NGO-nit assiginngitsunit peqataaffigineqartup ersersippaa, oqaloqatigiittuarnissaq pisariaqartoq uuliasiornikkut aatsitassatigullu suliffissuaqarnikkut ineriertortitsinermi ajunngitsumik oqimaaqatigiinnermik pilersitsinianeremi. Tamakkiisumik akuersaarneqarpoq Kalaallit Nunaanni pisuussutitigut ineriertortitsinerup nunani tamani malinneqartut pitsaanerpaat assiginiaartariaqarai avatangiisitigut inuuniarnikkullu kingunissat eqqarsaatigalugit, suliniutit ingerlaneranni tamanut ersittumik inuillu oqartussaaqatigiinnerat tunngavigalugu pisumik. Aammattaaq ersarissarneqarpoq, Inuit Issittumi qangaaniilli aqutsisuusimasut suli taama siunissami inisisimassasut. Sissuerneq saatinneqarpoq ineriertortitsinerup sukkassusia qularnaarniarlugu, iluaqtissanik ulorianaaatinillu oqimaaqatigiissitsisinhaasunik, aamma pinaveersitsiniarmik pingaarnerpaatut qitiusitsisumik, taamaasilluni Inuit tassaassasut salliuullutik nunaminni pisuussutitigut ineriertortitsinermut atatillugu iluaqtissarsisussat. Siunertamut tamatumunnga ineriertortinnejartariaqarpoq Kalaallit Nunaannut pitsaanerusumik inuit oqartussaaqataaffiisa aaqqissorneqarnissaat taamaasilluni qulakkeerneqartariaqarmat isumaqatigiinneq kiffaanngissuseqartumik, sioqquotsisumik ilisimatitsereernikkullu akuersaartumik tunngaveqartumik."

Birger Poppel, Ilisimatuussutsikkut missuinermi aqutsisut pisortaat ataatsimeersuarnermilu akisussaasuusoq, Ilisimatusarfik, Kalaallit Nunaata Universitetia: "Universitetip tullusimaarutigaa, siuttusinnaagami Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit pingaarutillit katersorneqarneranni aammalu soqutigisaqaqtigijit allat suleqatigiinnermi issittumi universitetit allat ilisimatusarnermi misissuisut peqatigalugit. Oqaluttuarisaanikkut pingaarutilimmik oqallineq eqqaamaneqassaaq oqallifflusutut siullertut, soqutigisaqaqtigijit amerlasuut Kalaallit Nunaanni innuttaasut inisisimanerat peqataanerallu siunissami uulisornermi gassisiornermilu atasumik oqallinnermi. Tamatumunnga atasumik oqaloqatigiilluni ataatsimiinnerup uuliasiornikkut gassisiornikkullu suliffissuaqalernissamut aqqutissatut tunngavissat aallarnisarneqarnissanut alloriarneq siulliuvoq, tamanna Kalaallit Nunanni innuttanut tamanut iluaqtinngorsinnaasoq.

Annertunerusumik paasissutissat uunga saaffiginnilluni pissarsiarineqarsinnaapput:

Birger Poppel: +45 2374 9042 eller +299 556266

#